

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA**

Seduta ta' l-10 ta' Jannar, 2011

Avviz Numru. 18/2010

Lawrence Borg

Vs

Kummissarju tat-Taxi Interni

Il-Qorti,

Rat ir-rikors promotur ta' Lawrence Borg fejn ippremetta s-segwenti:-

“ Illi huwa gie notifikat b'ittra tal-15 ta' Jannar 2010 fejn gie nterpellat biex ihallas disa' mija w tmienja w sebghin Ewro u erbgħa w tletin centezmu (€978.34) bhala likwidazzjoni finali u konklussiva ta' taxxa fuq dokumenti u trasferimenti ai termini tal-Artikolu 60 tal-Kap 364 annessa mal-istess ittra.

Illi huwa qieghed jopponi ghal tali likwidazzjoni ghal diversi ragunijiet.

1. Illi t-talba hija preskritta ghaliex it-trasferiment sar fit-28 ta' Settembru 1998 minn liema zmien 'l hawn huwa qatt ma ircieva att gudizzjarju li jinterrompi l-preskrizzjoni.

2. Illi huwa kien ghamel oggezzjoni ghal din it-talba u ghalkemm suppost illi din l-oggezzjoni kellha tigi ezaminata minn Bord, dan il-Bord jidher li lanqas kien imwaqqaf u allura kien eskluż milli ghall-inqas ikollu l-kaz tieghu deciz minn tribunal imparzjali u indipendenti.

3. Illi l-istima tal-Perit tad-dipartiment hija dejjem arbitrarja u perizja ex parte u ghalhekk mhijiex attendibbli.

4. Illi l-bejgh huwa kien ghamel kien skond il-ligi u skond il-prezzijiet rikorrenti ta' dak iz-zmien.”

Ghaldaqstant ir-rikorrenti talab illi din il-Qorti “*Bl-applikazzjoni tal-Artikolu 466 tal-Kapitolu 12 tiddikjara li t-talba tal-kummissarju tat-Taxxi Interni fl-ittra ufficcjali tal-15 ta' Jannar 2010 tigi dikjarata mhux misthoqqa u li hija infondata fil-fatt u fid-dritt.*”

Rat ir-risposta tal-Kummissaru tat-Taxxi Interni prezentata nhar l-1 ta' Frar, 2010 fejn espona s-segwenti:-

“1. Illi l-azzjoni ta' l-esponenti ghal gbir ta' taxxa dovuta lilu mhijiex preskritta kif qieghed jallega r-rikorrenti fir-rikors promotur u l-ammont reklamat mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni huwa dovut fl-intier tieghu.

Illi jigi rileva tilli s-sekwenza tal-fatti hija s-segwenti:-

a. Illi fis-6 ta' Ottubru 1998 id-Dipartiment tat-Taxxi Interni ircieva l-avviz (DDT 1) skond il-ligi bid-dettalji ta' trasferiment ta' nofs indiviz ta' porzjon ta' art mill-ghalqa msejha 'Tal-Andar' tal-kejl ta' circa 152.59 m.k fi triq il-Maghsar Zabbar mir-rikorrenti lil Josephine Mizzi (ID 787343M) (Dok KTI 1).

b. Illi fis-17 ta' Gunju 1999 l-esponent hareg Avviz ta' Likwidazzjoni lir-rikorrenti fl-ammont ta' LM420 (€ 978.34) rapprezentanti taxxa addizzjonali dovuta minnu fuq dak it-trasferiment (Dok KTI 2).

c. Illi fis-6 ta' Lulju 1999 l-esponent ircieva avviz ta' oggezzjoni bil-miktub datat 26 ta' Gunju 1999 mill-imsemmi Avviz ta' Likwidazzjoni (Dok KTI 3).

d. Illi fl-10 ta' Mejju 2006 l-esponenti pproceda bil-hrug ta' Avviz ta' Rifjut mill-oggezzjoni tar-rikorrent (Formola DDA 7) hawn annessa u mmarkata bhala Dok KTI 4 li giet debitament notifikata lir-rikorrent permezz tal-posta registrata fit-22 ta' Mejju 2006 (KTI 5 u KTI 6).

e. Illi r-rikorrent ma ntavola l-ebda appell mill-Avviz ta' Rifjut mahrug mill-esponent.

f. Illi meta skada t-terminu ghall-appell mill-Avviz ta' Rifjut mahrug mill-esponent ossija fit-23 ta' Gunju 2006, l-Avviz ta' Likwidazzjoni sar finali u konklussiv ai termini tal-artikolu 60 ta' l-Att Dwar it-Taxxa Fuq Dokumenti u Traferimenti (Kap 364).

Illi mill-fatti fuq esposti huwa manifest li m'ghaddewx hames (5) snin mit-23 ta' Mejju 2006 - id-data minn mindu l-likwidazzjoni ta' taxxa saret finali u konklussiva ai termini ta' l- ittra ufficcjali 178/2010 tal-15 ta' Jannar 2010 (kopja legali hawn annessa u mmarkata bhala Dok KTI 7) u kull allegazzjoni li l-ammont mitlub huwa preskritt hija bir-rispett kollu infondata.

2. Illi kif jirrizulta mill-fatti 'l fuq espostim, huwa minnu li r-rikorrent ghamel oggezzjoni mill-Avviz ta' Oggezzjoni ta' l-esponent 26 ta' Gunju 1999, izda din l-oggezzjoni giet rifjutata (Dok KTI 4) u debitament notifikata lilu fil-11 ta' Mejju 2006 (Dok KTI 5 u KTI 6) izda r-rikorrent ma ntavola l-ebda appell mill-imsemmi Avviz ta' Rifjut;

Illi l-procedura ta' kontestazzjoni idonea stipulata fil-Kap 364 hija li minn Avviz ta' Rifjut mahrug mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni ai termini ta' l-Artikolu 56(3) tal-Kap 364

hemm fakolta' ta' Appell lit-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva (gja il-Bord ta' Kummissarji Specjali) fi zmien tletin (30) gurnata skond l-artikolu 58 tal-Kap. 364 u mid-decizjoni tat-Tribunal hemm ukoll il-possibilita' ta' Appell lill-Qorti ta' l-Appell fi zmien tletin (30) gurnata ai termini ta' l-artikolu 59 ta' l-istess Att.

Illi effettivament mir-records tad-Dipartiment jirrizulta li r-rikorrenz ma ntavola l-ebda appell mill-Avviz ta' Rifjut u allura l-allegazzjoni fit-tieni paragrafu tar-rikors promotur, u cioe' li hemm proceduri pendenti quddiem il-Bord ta' Kummissarju Specjali, hija bir-rispett kollu inveritjiera.

3. Illi l-ilmenti tar-rikorrenz fit-tielet u r-raba' paragrafi tar-rikors promotur fis-sens illi l-istima tal-Perit tad-Dipartiment hija arbitrarja u l-valur dikjarat minnu kien allegatament gust, jinghad illi l-likwidazzjoni mahruqa mill-esponent issegwi fedelment il-kap 364 tal-Ligijiet ta' Malta u jekk ir-rikorrenz ma qabilx maghha kellu kull opportunita' li jressaq oggezzjoni ghal din is-somma ai termini ta' l-artikolu 58 tal-kap 364, ossia quddiem il-Bord ta' Kummissarji Specjali – illum it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva – izda huwa ma pprevaliex ruhu mir-rimedji spettanti lilu ai termini ta' din il-ligi specjali. Bir-rispett dovut l-esponent hu ta' l-umli fehma li din l-Onorabbli Qorti mhijiex vestita bil-kompetenza li tissindika l-quantum ta' taxxa dovuta mir-rikorrenz f'dan l-istadju tal-gbir ta' likwidazzjoni li hija ormai finali u konklussiva.

4. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Ghaldaqstant l-intimt jitlob li din l-Onorabbli Qorti tichad it-talbiet kollha rikorrenz bl-ispejjez kontra tieghu."

Rat id-dokumenti esebiti.

Semghet ix-xhieda ta' **Lawrence Borg** moghtija nhar it-30 ta' Settembru 2010 (fol. 25 et seq.). Dan spjega illi fis-sena 1988 huwa ffirmat kuntratt fejn biegh art li kellu Haz Zabbar u dan ghaliex fil-fatt kellu xi djun mal-Bank. Huwa biegh il-proprjeta' bil-prezz li tawh ghaliex kien kostrett ibiegh. Jghid li in segwitu' kien irceiva kont minghand il-

Kummissarju tat-Taxxi Interni w kien ikkontestah billi l-Avukat tieghu kien ipprezenta oggezzjoni li tinsab esebita fl-atti a fol. 12, pero' ma kien sema' xejn aktar dwaru. Ikkonferma li l-uniku korrisondenza li kien ircieva kien sabiex jitla' l-Qorti. Huwa kkonferma li l-indirizz tieghu huwa 103, Sacred Heart Street, Zabbar.

Meta gie muri d-dokument KTI 4 jghid li dik kienet l-ittra li allegatament giet mibghuta lilu mill-intimat, fejn kien qed jinfurmah li l-oggezzjoni tieghu ma gietx accettata. Ikkonferma li fil-fatt huwa qatt ma kien ircieva din l-ittra w jghid li hdejn is-*signature of addressee* tad-Dokument KTI 5 m'hemm xejn.

Ivan Portelli ghan-nom u in rappresentanza tal-Kummissaru tat-Taxxi Interni xehed nhar is-26 ta' Ottubru 2010 u kkonferma li n-*notice of assessment* f'dan il-kaz kien hareg fis-17 ta' Gunju 1999 kif jirrizulta mill-att a fol. 11 – Dok. KTI 2. Spjega li dan id-dokument kien intbaghat bil-posta registrata u l-*pink card* hija ffirmata mill-pustier izda mhux mir-ricevitur taghha. Huma baghtu formola lil posta sabiex jaraw ghal xhiex kien dovut dan in-nuqqas u d-Dipartiment tal-Posta kienu infurmahom li l-ittra kienet giet konsenjata lil Lawrence Borg ta' 103, Sacred Heart Street, Zabbar, kif jidher mid-dokument KTI 6 a fol. 16.

Jspjega li in segwitu' kienu rceview ittra minghand ir-rikorrenti mibghuta minn Dr. Stefano Filletti ghan-nom tieghu nhar is-26 ta' Gunju 1999. Huwa ghamel referenza ghad-dokument KTI 3, li jindika li huma rceview din l-ittra fis-6 ta' Lulju 1999. Sussegwentement nhar l-10 ta' Mejju 2006 inhareg l-avviz tar-rifjut, liema dokument huwa mmarkat bhal Dok KTI 4, esebit fl-atti a fol. 14. Dan ukoll gie notifikat permezz tal-posta registrata fit-23 ta' Mejju 2006, kif jidher a fol. 15 Dok KTI 5. Id-dokument KTI 6 hija l-ikonferma li huma rceview mill-Posta li r-rifjut kien wasal ghand ir-rikorrenti fit-22 ta' Mejju 2006.

Loredana Farrugia xehdet f'isem id-Dipartiment tal-Posta wara li giet ezentata mis-Sigriet Professionali, nhar is-sittax ta' Novembru, 2010 u kkonfermat li l-Posta kienet

Kopja Informali ta' Sentenza

irceviet ittra minghand l-intimat sabiex jivverfika jekk ittra registrata numru PR 006358202 NT indirizzata lir-rikorrent kienitx giet imqassma, w hija wiegbet li kien irceviha fit-22 ta' Mejju 2006. Spjegat li ma kienitx f'posizjoni tghid min kien iffirma ghalha ghaliex dawn jigu distrutti wara sitt xhur.

Semghet lill-avukat difensur tal-intimat titratta r-rikors fis-seduta tal-15 ta' Dicembru 2010.

Ikkunsidrat:

Illi in linea preliminari r-rikorrent qed isostni li l-azzjoni tal-intimat hija preskritta, w l-intimat fin-nota tal-eccezzjoniet tieghu eccepixxa l-preskrizzjoni tal-hames snin.

Issa l-preskrizzjoni fis-sistema legali Maltija hija mezz procedurali ta' helsien mill-azzjoni. Kawza tal-principju tal-preskrizzjoni, l-attur ma jkunx jista' aktar jottjeni r-rimedju li jixtieq permezz tal-proceduri legali. L-Artikolu 1145 tal-Kap. 16 qabel ma jelenka kif jispicaw l-obbligazzjonijiet isemmi li:

“barra mill-effetti tal-kundizzjoni risoluttiva, u mill-effetti tal-preskrizzjoni l-obbligazzjonijiet jispicaw ...”

Fis-sentenza **Kummissarju tat-Taxxi Interni v. Alfred Caruana**, dik il-Qorti ghamlet rassenja ta' guriprudenza rilevanti w qalet:

“L-ewwel nett ghal dak li hi proposizzjoni ta' ligi, m'hemmx dubju li wiehed mill-objettivi tal-preskrizzjoni hu dak li wiehed jehles minn azzjoni meta l-kreditur ma jkunx eżercita l-jedd tieghu ghal zmien li tghid il-ligi [Artikolu 2107(2), Kodici Civili]. Jidher minn dan, kif konkordi wkoll fil-guriprudenza tal-Qrati taghna, illi l-indoli tal-eccezzjoni tal-preskrizzjoni hi wahda procedurali.”

F'dan il-kuntest, il-Qorti jidhrilha li ghandha tissenjala dawn il-precedenti li gejjin:

“(1) Fis-sentenza **Philip Agius nomine v. Avv. Dr. Joseph A. Micallef nomine**, 20 ta' Frar 1952, il-Qorti tal-Kummerc, sedenti l-Onor. Imhalled William Harding, irrimarkat illi *“l-preskrizzjoni liberatorja hija attinenti mhux ghas-sustanza tal-obbligazzjoni, imma ghall-azzjoni. Infatti, l-Artikolu 1188 Kodici Civili (fil-prezent **Artikolu 1145**) isemmi s-seba' modi ta' estinzjoni tal-obbligazzjonijiet, u fosthom ma jikkomprenidix il-preskrizzjoni, ghalkemm isemmi l-preskrizzjoni biss in vija ta' riserva tal-effetti taghha. Mhux biss, imma l-Artikolu 2212 (illum **l-Artikolu 2107**) tal-Kodici jiddefinixxi **expressis verbis** il-preskrizzjoni liberatorja bhala mezz sabiex wiehed jehles minn azzjoni.”*

“(2) Il-kwistjoni qamet ukoll fis-sentenza **Carmelo Agius Fernandez et v. Avukat Dr. Filippo Nicolo Buttigieg**, Prim' Awla Qorti Civili, 13 ta' April 1953. Intqal fiha illi *“l-fondament tal-preskrizzjoni estintiva.....hu l-interess li jitqieghed tmiem ghall-proponibilita` tal-azzjoni, biex l-istat guridiku tal-affarijiet li jkun ezista ghal hafna zmien ma jkunx jista' jigi skonvolt mill-ezercizzju tardiv tal-azzjoni”;*

(3) Fis-sentenza imbaghad, **Ester Degabriele et v. Joseph Rizzo**, 26 ta' Frar 1965, il-Qorti tal-Appell, Sede Civili, irriteniet dan: *“Minghajr ma l-Qorti tidhol fid-diskussjoni dottrinali jekk il-preskrizzjoni estintiva hiex biss eccezzjoni kif hemm min isostni, inkella ghandhiex ukoll funzjoni ta' dritt materjali, huwa cert illi l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni ghandha funzjoni importantissima processwali. Ta' min jirrileva li fil-Kodici taghna, il-preskrizzjoni (estintiva) hija definita bhala mezz sabiex wiehed jehles minn azzjoni, mhux kif jinghad fil-Kodici Taljan, minn obbligazzjoni”.....*

Dik il-Qorti fl-istess kawza qalet hekk:

“Dan ghaliex l-istimi mill-Kummissarju kienu hargu, u gew ukoll notifikati, fl-1994, u kien biss wara hdax-il sena illi l-appellat indenja jibghat l-att gudizzjarju interruttiv, meta skond is-subinciz (2) tal-Artikolu 47, l-azzjoni tieghu kienet allura gja` estinta. Minn dak dedott, din il-Qorti ghandha

raguni serja tahseb ghall-anqas fl-ambitu tal-fattispeci tal-kaz

*de quo, illi l-iskop veru ghall-introduzzjoni fil-ligi tas-subinciz (4) tal-Artikolu 47 ma kienx dak issugerit mill-appellant izda pjuttost, biex taghmel tajjeb ghall-inerzja ta' min fid-Dipartiment, kien responsabbli biex jassigura l-hlas tad-debitu. Kieku dan kellu jigi applikat jigi li l-ligi saret retroattivament ghall-ommissjoni jew inazzjoni li avverat ruhha taht il-ligi, qabel id-dhul fis-sehh tad-disposizzjoni agguntiva, u dan ma jidhirx li hu ragjonevoli u wisq anqas accettabbli. Ara a propozitu f'dan l-istess sens iddecizjoni fl-ismijiet **A.B. v. Nutar Vincenzo Gatt noe**, Appell, 17 ta' Ottubru 1957 li, incidentalment kienet titratta wkoll minn kwistjoni tal-estensjoni taz-zmien preskrittiv, anke jekk f'dak il-kaz si trattava minn talba tat-taxpayer ghar-rifuzjoni tat-taxxa minnu mhallsa in excess ta' dak dovut...."*

Din il-Qorti taqbel ma' dak kollu msemmi fil-kawza tal-**Kummissarju tat-Taxxi Interni v. Alfred Caruana**. Il-principju tal-preskrizzjoni kien gie mdahhal fil-ligi minhabba li mhux sewwa li affarijiet jibqghu indeterminati ghal zmien twil. Huwa gust li wara t-trapass ta' zmien dipendenti mic-cirkostanzi li ghalihom huwa riferibbli l-kaz, il-kwistjoni tigi maghluqa b'mod definittiv.

Dan jassumi iktar importanza fejn wiehed ikun obligat li biex jipprova dak li qal ikollu jipproduci dokumenti u mhux sewwa li wara li jkun ghadda l-perjodu preskrittiv, il-legislatur f'oggetti ta' natura fiskali jdahhal dispozizzjonijiet retroattivi ghall-fatti li rrizultaw precedentement taht kif kienet il-ligi dak iz-zmien. Kull sistema guridika ghandha jkollha c-certezza tal-principji legali u r-retroattivita` hija element eccezzjonali.

L- Artikolu 47(2) jipprovdi li "*l-azzjoni ghall-hlas ta' taxxa ecc. tista' tinbeda f'kull zmien mid-data minn meta jsiru dovuti u ghandhom jithallsu sa tmien snin minn dik id-data...*" Issa fil-kaz odjern, fis-6 ta' Ottubru 1998 d-Dipartiment tat-Taxxi Interni ircieva l-avviz (DDT 1) skond il-ligi bid-dettalji ta' trasferiment tal-proprjeta ta' nofs indiviz ta' porzjon ta' art mill-ghalqa msejha 'Tal-Andar'

tal-kejl ta' circa 152.59 m.k fi triq il-Maghsar Zabbar mir-rikorreni lil Josephine Mizzi (ID 787343M) (Dok KTI 1) u fis-17 ta' Gunju 1999 l-intimat kien hareg Avviz ta' Likwidazzjoni lir-rikorreni fl-ammont globali ta' LM420 (€ 978.34) rapprezentanti taxxa addizzjonali dovuta minnu fuq dak it-trasferiment (Dok KTI 2). Gara li fis-6 ta' Lulju 1999 l-intimat ircieva avviz ta' oggezzjoni bil-miktub datat 26 ta' Gunju 1999 mill-imsemmi Avviz ta' Likwidazzjoni (Dok KTI 3). Gara li fl-10 ta' Mejju 2006 l-intimat ipproceda bil-hrug ta' Avviz ta' Rifjut mill-oggezzjoni tar-rikorreni (Formola DDA 7) mmarkata bhala Dok KTI 4 li giet debitament notifikata lir-rikorreni permezz tal-posta registrata fit-22 ta' Mejju 2006 (KTI 5 u KTI 6). Jinghad li r-rikorreni ma ntavola l-ebda appell mill-Avviz ta' Rifjut mahrug mill-intimat u meta skada t-terminu ghall-appell mill-Avviz ta' Rifjut mahrug mill-intimat ossija fit-23 ta' Gunju 2006, l-Avviz ta' Likwidazzjoni sar finali u konklussiv ai termini tal-artikolu 60 ta' l-Att Dwar it-Taxxa Fuq Dokumenti u Trasferimenti (Kap 364), u kien minn din il-gurnata li semmai seta' jibda jiddekorri t-terminu tal-preskrizzjoni.

Illi r-rikors promotur gie ntavolat nhar il-15 ta' Jannar 2010 u ghalhekk zgur li entro il-perijodu preksrittiv ta' tmien snin, u ghalhekk f'dan ir-rigward ma hemmx wisq x'jinghad salv li din il-Qorti takkolji l-eccezzjoi tal-intimat li s-sottomissjoni tar-rikorreni hija infondata fid-dritt f'dan ir-rigward u s-sottomissjoni tar-rikorreni dwar il-preskrizzjoni qed tigi michuda.

Dwar il-mertu kif jirrizulta mill-fatti 'l fuq esposti, huwa minnu li r-rikorreni ghamel oggezzjoni mill-avviz ta' Oggezzjoni ta' l-esponent datat 26 ta' Gunju 1999, izda din l-oggezzjoni giet rifjutata (Dok KTI 4) u debitament notifikata lilu fil-11 ta' Mejju 2006 (Dok KTI 5 u KTI 6) u r-rikorreni ma ntavola l-ebda appell mill-imsemmi Avviz ta' Rifjut. Kuntrarjament ghal dak li jghid ir-rikorreni fix-xhieda tieghu, huwa kien gie notifikat bl-avviz tal-oggezzjoni, tant li sahansitra kien ipprezenta appell, izda jidher li ma segwihx la qed jghid li l-kaz tieghu kien ghadu pendent, haga li ma tirrizula minn imkien salv minn dak li qal ir-rikorreni.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi ghalhekk jidher bic-car li r-rikorrent ma exawriex ir-rimedji lilu spettanti mil-ligi sabiex jikkontesta l-kont tal-intimat li fil-fehma tieghu kien arbitrarju. Dan mhux il-forum idoneju u semmai r-rikorrenti messu pprezenta appell, haga li m'ghamilx, u ghalhekk din il-Qorti tiddikjara li t-talba tar-rikorrenti ghandha tigi rifjutata, filwaqt li tilqa' l-eccezzjonijiet tal-intimat.

L-ispejjez ta' din il-procedura ghandhom jigu sopportati mir-rikorrent.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----